

A ruhagyárban bevált

Miért ne lenne másutt is alkalmazható?

A különböző megbeszélések, értekezletek gyakran kerül szóba manapság a takarékos létszámgazdálkodás. S csaknem minden alkalommal elhangzik jó példaként a Szegedi Ruhagyár neve is, ahol bátran ének azzal a lehetőséggel, hogy a létszámcsökkentésből eredő bér fele kifizethető az arra érdemes dolgozóknak.

Gondos előkészítés után

Mielőtt hozzáláttak volna a rendelet hasznosításához, először azt igyekeztek tisztázni a ruhagyár vezetői, hogy hol lehet és hogyan lehet létszámot megtakarítani? A kettő szorosan összefüggő kérdés. Előzetes tanulmányok nélkül, a kiszemelt üzemrészek munkájának aprólékos megfigyelése, feltérképezése nélkül célszerűtlen ugyanis munkaköröket megszüntetni, embereket megmozgatni. Célszerűtlen a termelés szempontjából és azért is, mert a művezetők, a dolgozók könnyen „bebizonyíthatják” azután, hogy elhamarkodott volt az intézkedés.

Az előtanulmányok kimutatták, hogy a belső anyagszállításnak, a karbantartásnak, a gyártási előkészítőnek és a kellekraktárnak vannak tartalékai. De a munkát jobban meg kell szervezni először, a néhány műszaki intézkedést is kell tenni ahhoz, hogy a létszámot csökkenteni lehessen.

A dolgozókkal egyetértésben

Leghamarabb, még év elején az anyagmozgatókat vették sorra. A szállítási utak lerövidítésével, új ládákat alkalmazásával, s más hasonló eszközökkel elértek, hogy a dolgozók maguk is belássák, két társukat nyugodtan más beosztásba lehet tenni. A megtakarított bér felét szétosztották az ott maradt 18 munkás között. Az azóta eltelt fél év bebizonyította, hogy az intézkedés helyes volt, a belső anyagmozgatásban semmilyen zavar nem támadt miatta.

A karbantartóműhelyben a javítások szalagrendszerű szervezésével, az alkatrészek nagyobb számban való gyártásával, a lazaságokat feltáró munkanap-felvételek segítségével nyílt mód kétféle létszámcsökkentésre. Itt is megbeszéltek a dolgozókkal a tennivalókat, és velük egyetértésben 15 ember között osztották fel az így nyert bérhányadot. Hasonlóképpen jártak el a gyártásnyelőkészítőben, ahol szintén két és a kellekraktárban, ahol egy dolgozó át-helyezése vált lehetővé a munka jobb megszervezésévé.

Haszon, több oldalról

Összesen hét főt emeltek ki korábbi munkájából eddig, s állították a közvetlen termelőmunkába. Az így módon létrejött 5 ezer forintos béralapot pedig 54 dolgozó kapta meg. Ez talán egymagában nem so-

kat mond, de ha tekintetbe vesszük, hogy elsősorban nem a béralap-megtakarítás a célja ennek a módszernek, hanem egyrészt, hogy a nélkülözhető emberek olyan munkahelyre kerüljenek, ahol szükség van rájuk, másrészt, hogy a csökkentett létszámú munkahelyeken megjavuljon a termelékenység, akkor könnyen belátható, hogy milyen előnyös.

Az elmondottakon kívül még más haszonnal is jár. Azok a munkások, akik arra érdemesek voltak és bér-emelést kaptak, jobban ragaszkodnak az üzemhez, szívesebben végzik munkájukat. A megtakarított munkabért nem „jóléti” alapon osztották fel, csak az kapott magasabb fizetést, akit az átszervezés érintett. Az áthelyezettek sem jártak rosszul, hiszen az az évi 15 ezer munkaóra, amennyi általában a termelést szolgálja, szintén nem fizetés nélkül való.

Látható, a létszámcsökkentésből eredő bér megtakarítás felének kifizetése jól bevált a ruhagyárban. El-mehetnének hozzájuk tanulni azokból az üzemekből, melyekben még mindig húzódnak ettől a módszertől.

F. K.

Közéletünk hírei

SZARKA KÁROLY HAZAÉRKEZETT INDONÉZIÁBÓL

Szarka Károly külügyminiszter-helyettes, aki Dobi Istvánnak, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökének személyes képviselőjeként dr. Sukarno, az Indonéz Köztársaság elnöke meghívására Djakartában részt vett az indonéz függetlenség kikiáltásának 20. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken, szombaton visszaérkezett Budapestre.

GUINEAI KATONAI KÜLDÖTTÉS HAZÁNKBÁN

Czinege Lajos vezérrezdes, honvédelmi miniszter meghívására Fodeba Keita nemzetvédelmi és közbiztonsági miniszter vezetésével szombaton guineai katonai küldöttség érkezett hazánkba. (MTI)

Kirándulóidő

A meteorológusok szerint a következő 36 órában tovább javul az idő: az Európán áthúzódó anticiklon gerinc kissé délkeletnek húzódik, s így hazánk területén is csökken az időjárás zivataros, illetve záporos hajlama. Tehát a hét végén az eddiginél szárazabb, de az évszalkhoz képest még mindig hűvös időre van kilátás. A napsütés több lesz, jó kiránduló vasárnap ígérkezik. (MTI)

Időben szerezzük be tüzelőanyag-szükségletünket

A növekvő fogyasztásról és a téli ellátásról nyilatkozik a TÜZÉP főigazgatója vezetője

Átvészeltünk néhány hideg telet, bár a tavalyi enyhésége már kárpótolt bennünket az előző fázásokért és tüzelőgondokért. A szeszélyes időjárás most arra figyelmeztet, hogy időben készítsünk fel a téli hónapokra, mert időjós legyen a talpán, aki megmondhatja: hideg, vagy enyhe lesz-e az idei télünk.

As ellátás kielégítő

— Akár enyhe, akár hideg lesz a tél, nem árt, ha a tüzelő időben a pincékbe kerül — kaptuk a figyelmünket a Belkereskedelmi Minisztérium TüZÉP Főigazgatóságának vezetőjétől, Somogyi Sándortól. — Az ellátás soha ilyen kielégítő nem volt még, mint az idén. Az elmúlt években az okozta a gondot, hogy a szénbányászati ellátás-kereskedelmét. Az 1961—62—63-as kemény telek váratlanul érték bennünket. A bányászok vasárnapi műszakokat tartottak, hogy ellássák a lakosságot elegendő szénrel, de még ez is kevésnek bizonyult. A tapasztalatok okulva a szénbányászati már tavaly bővített tervvel dolgozott, ezért lényegesebb ellátási probléma nem is adódott. Igaz, hogy enyhe is volt a tél és megnövekedtek a kereskedelem készletei, de a bányák is nagyobb készlettel rendelkeznek, mint

eddig bármelyik évben. Míg 1960-ban 626 ezer vagon össztüzelő volt a kereskedelmi forgalomban, az idén 900 ezer vagon tüzelő kerül a TüZÉP-telepekre.

— Hogy folyik az eladás? — kérdeztük.

A pincében kevésbé porlad

— Sajnos, elég lassan. A TüZÉP-telepeken az első fél évben kevesebbet — 425 ezer vagon tüzelőt — adtak el, mint a múlt év első felében. Ennek oka egyrészt, hogy a tavalyi első negyed év nagyon hideg volt, másrészt, ha az emberek előre-látóak is, bizonyos gátjai voltak eddig a vásárlásnak. Például Győr, Szolnok, Csongrád és Bács megye sok házában az árúv miatt sokáig állt a talajvíz a pincékben, nem tárolhatták a tüzelőt. A falusi lakosság az elhúzódtott mezőgazdasági munkák miatt még nem ért rá, de a cséplés után szep-tembertől már remélhetőleg vidéken is megkezdik a vásárlást. Minél előbb kezdik, annál jobb, mert a tüzelő nagy tömegű cikk, és a szállítási torlódás problémákat okozhat. Azonkívül az a szén, amelyik pincében van, jobban megtartja az állagát, mint a szabadban tárolt. Kevésbé porlad szét a pincében, egyben marad, mert kevesebb levegőt kap. Vidéken, különösen tanyákon, az őszi esős időben nehezebb válik a szállítás, ezért is jobb, ha még most, száraz időben viszik haza a tüzelőt. Ez természetesen a közületekre is vonatkozik. A központi fűtéses intézmények ellátása ugyancsak biztosított egész téle. Elegendő mennyiségű importszén, koksz és tüzfűtő vária a vásárlókat a TüZÉP-telepeken, sőt, magas kalóriájú hazai brikett is kapható.

A figyelemre méltó az, hogy hangzott el, mintha attól tartanának, hogy a tüzelő a telepeken marad. Erről szó sincs, hiszen az évről évre növekvő keresletet bizonyítják azok a számadatok, amelyekbe bepillantottunk a TüZÉP Főigazgatóságon. Hogyan alakult a tüzelővásárlás az utóbbi években or-

Újabb erőpróba előtt megyénk mezőgazdasága

Ebben az esztendőben a szeszélyes időjárás igen nagy feladatokat elé állította az egész országot, de megyénk termelőszövetkezeteinek tagjait, vezetőit, a géppallosok dolgozóit is. A Dunán levonuló árhullám-sorozat megfékezése szinte népi-nemzeti összefogást igényelt, s e hatalmas erőfeszítést siker koronázta.

Az egész országban, így megyénkben is a szokatlanul hűvös tavasz, a sok csapadék, a belvizek, s annak kihatásai a korábbi évektől eltérően igen nagy megpróbáltatások elé állították a megye szocialista mezőgazdaságát, az embereket, a tsz-tagokat, a gépeket és a munkaeszközöket egyaránt.

Ha mindehhez hozzáveszünk, hogy megyénk tsz-einek meg kellett még birkóznia az állatbetegségek, a jégverések és a növényi kártevők által okozott pusztításokkal is, akkor bátran elmondhatjuk: a szövetkezetek, s azok tagjai, a szocialista mezőgazdaság jól vizsgázott. Olyan nehézségekkel, elemi csapásokkal küzdött meg, melyek régen a magára hagyott egyéni kisparcellás gazdaságainak csodjait, tönkremenését jelentette volna. A kollektív munka és az öntudattal párosuló fe-

lősségérzet, az együttes cselekvés, a munkásosztály, a párt, a kormány támogatása újra bebizonyította a szocialista gazdasági forma, a közös gazdálkodás gigászi erejét.

A természeti csapások súlyos károkat okoztak a megyében, mert mintegy 25 000 kh szántót nem tudtak a szövetkezetek hasznosítani. Annak nagyobb részén takarmány-növényeket, főleg kukoricát akartak termesztetni. A sok csapadék és belvíz miatt több mint 6000 kh tönkrement kenyérgabona-vetést kellett kiszántani. Mindez jelentős kárt okozott a népgazdaságnak és a szövetkezeteknek.

A megyében keletkezett kár nagyobb részét azóta a termelőszövetkezetek szorgalmas tagsága, párt és gazdasági vezetői pótolták. Minden napsütéses órát hasznosítva megművelték a földeket, elvégezték a vetést, gondosan ápolták a növényeket, s ennek eredményeképpen gazdag termés kilátások mutatkoznak a kapásnövényekből.

Nehéz feladatot jelentett a szövetkezetek és a géppallosok dolgozóinak az ideai aratás is. A gabona egy része megdőlt, a sok csapadéktól laza talaj pedig nem kedvezett a gépi munkának. Éppen ezért a korábbi évekhez viszonyítva nagyobb terület betakarítása hárult az aratógépekre és a kézi kaszásokra. Ennek ellenére megyénk dolgozó parasztja-ga az országban az elsők között fejezte be az aratást. Az eddigi cséplési eredmények pedig azt mutatják, hogy a holdankénti termés-átlagok elérik, sőt a legtöbb szövetkezetben meghaladják a betervezett mennyiségeket.

Jogos büszkeséggel töltheti el a szövetkezeti gazdákat az a tény, hogy a munkájuk, szorgalmuk eredményeként a megye már teljesítette és minden valószínűség szerint hamarosan túl is teljesíti kenyérgabona felvásárlási tervét. A szövetkezetek tör-ténésében első eset, hogy ilyen mennyiségű kenyérgabonával járultak hozzá az ország ellátásához. Igen jelentős szerepe volt kenyérgabona felvásárlási tervük teljesítésében a makói városi és járási termelőszövetkezeteinek.

A nagyüzem előnyeit, a közös gazdálkodás erejét, az új típusú szövetkezeti gazdálkodás öntudatát, az ország ellátásáért érzett felelősséget tükrözi, hogy más cikkek-ből is példamutatóan teljesítette a megye felvásárlási tervét. Hízott sertésből, vágómarhá-ból, baromfiból, tojásból és tejből a félévi teljesítését együttesen meghaladja a 117 százalékokat.

A megyei pártbizottság, a megyei tanács köszönetét és elismerését tolmácsolom az elévült nehéz, fáradságos, de eredményes munkáért valamennyi szövetkezeti dolgozóknak, a termelőszövetkezetek párt- és gazdasági vezetőinek.

Most, amikor visszapi-lantunk a már megtett küzdelmes, de eredményes útra, akkor elő-re is kell néznünk. A mezőgazdasági termelés munkacsúcsai most, napjainkban jelentkeznek leginkább. Évek tapasztalatai azt mutatják, hogy az őszi munkák, az őszi feladatok teszik legkeményebben próbára az embert, a gépeket, a szállítóeszközöket egyaránt.

Az őszi betakarítása és ezzel együtt a jövő évi kenyérnekvaló határidőben, jó minőségben történő elvételé-e jó munkaszervezést, gondos felkészülést követel minden szövetkezeti vezetőtől. Erre a nagy munkára alaposan fel kell készíteni a dolgozókat is, a szövetkezeti tagokat, a családtagokat, s ha kell, a külső erőket, akik részt vesznek a munka elvégzésében. Nagyon fontos,

hogy minden dolgozó ismerje, értesse az elvégzendő munka célját, értelmét, jelentőségét és hasznosságát a népgazdasági, a szövetkezet és saját maga szempontjából.

A mezőgazdasági dolgozók előtt álló feladatok nagyságát jól érzékelteti, hogy a megyében igen rövid idő alatt nem kevesebb mint 3,5 millió mázsa csöves kukoricát, kétmillió mázsa cukorrépat, 700 ezer mázsa hagymát, 500 ezer mázsa burgonyát, 400 ezer mázsa szőlőt, 200 ezer mázsa júszertepaprikát és még sok más terményt kell leszedni, elszállítani feldolgozásra, raktározásra előkészíteni.

A soron következő tennivalók jól elvégzése nagy tervszerűséget követel, és nagy felelősséget is jelent. Felelősséget a kemény munkával már megtermelt termények biztonságba helyezéséért, s ezzel a szövetkezetek a tsz-tagság vagyonának, jövedelmének növeléséért.

A betakarítás gondos megszervezése azért is fontos, mert a tervezet 160 ezer hold őszi vetésből mintegy 70 ezer hold a még talpon álló kapásnövények után kerül a földre.

Tekintettel arra, hogy a kukorica és a fűszertepaprika érsi ideje néhány hetet most késik, helyes, ha a szövetkezetek ez évben a tervezetnél nagyobb területen vetnek kaszásokra. Ennek ellenére számos után búzát és rozst. Erre így is kell felkészülni szövetkezeteinknek.

A párt és a kormány azt kéri a közös gazdaságok dolgozóitól, hogy az ország ellátásának biztosítása érdekében az elmúlt években kialakított vetésternek megfelelő nagyságú területen természetesen bízást és rozst. A magas méshozam érdekében a talajt gondosan készítsék elő, jó minőségű csávázott vetőmagot használjanak és a vetési határidőket tartsák be.

Ennek feltétele a jól szervezett betakarításon kívül a talajmunkák meggyorsítása. Jelenleg a talajmunkák az elmúlt évhez viszonyítva lényegesen lemaradást mutatnak. Különösen a vetőszántás üteme nem kielégítő. Sok helyen még a kombajnszalma lehúzásával is elmaradtak. E munkák meggyorsítása most igen fontos feladat.

Ha a tsz-ek és gépjárató állomások a rendelkezésre álló mintegy 2700 traktorral, a munkagépekkel, szállítóeszközökkel jól gazdálkodnak, ha szervezik és biztosítják a gépek kettős, illetve nyújtott műszakban való kihasználását, akkor a most mutatkozó lemaradást rövid idő alatt pótolni lehet.

Az idő sürget. A rozst már lehet vetni és néhány héttel múlva a búza vetésének ideje is elérkezik. A jól előkészített vetőmag a jó minőségű gondosan csávázott vetőmag és a határidőben történő vetés a jövő évi magas terméshozam egyik legfontosabb előfeltétele.

Amíg a megtermelt növényfeleség gondos beakarítása az ez évi terv teljesítését, s egyben öt éves tervünk sikeres befejezését, addig a most földre kerülő gabonavetés a jövő évi terv, illetve a harmadik öt éves terv eredményes megkezdését jelenti.

Már sokéves tapasztalat igazolja, hogy a gondos munka meghozza gyümölcsét. A népgazdasági érdeke és a termelőszövetkezetek, a szövetkezetek dolgozó parasztjainak érdeke is, hogy eredményesen zárjuk ezt az évet, és az őszi munkák elvégzésével jól indítsuk a következő évet, harmadik öt éves tervünk első esztendjét.

TÜRÖK LÁSZLÓ, a Csongrád megyei tanács elnöke.

Huszonegyezer új egyetemi és főiskolai hallgató

A főiskolák és az egyetemek nappali tagozatán több mint 13 000, az esti és levelezőtagozatokon pedig 10 000 — 11 000 „golyó” kezd meg tanulmányait. A Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemeken és főiskolákon a nappali tagozatra felvett hallgatók 44 százaléka, az agrártudományi egyetemeken és főiskolákon 52 százaléka, az Egészségügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egye-

temeken pedig 33 százaléka fizikai dolgozó gyermeke. A felsőoktatási intézményekben tanulók — a levelező és esti hallgatókkal együtt — az 1965—1966-os tanévben meghaladja majd a 9000-re. A hallgatók részére az egyetemeken és főiskolákon 3000-féle jegyzetet igényeltek, másfél millió példányban. Ebből a tanévkezdésig 1800 különböző jegyzet készült el, a többi — a reformterv alapján, átdolgozva — év közben kapják meg.